

IOSEPHI IVDÆI HISTORIOGRAPHI VIRI CLARISSIMI PROLOGVS IN LIBROS ANTIQVITATVM VIGINTI INCIPIT FOELICITER: ET DE GRAECO IN LATINVM TRADVCTOS PER VENERABILEM . PRESBYTERVM RVFFINVM AQVI LEIENSEM VIRVM DOCTISSIMVM .

ISTORIAM CONSCRIBERE DISPONENTIBVS NON unā nec eādē uideo eiusdem studii causam: sed multas existere: & ab alterutro plurimum differētes. Nam quidam eorū sui sermonis pandere uolentes ornatum: & ex hoc gloriā aucupātes: ad partem huius disciplinæ accedunt. Alii uero illis gratiam referentes: de quibus ipsam descriptionem esse contigerit in opere eodem ultra uirtutem coacti sunt laborare. Quidam autem ipsa rerum necessitate uim passi sunt: ut ea quibus interfuerunt cum agerētur: scripturæ declaratione colligerent: Multos autē magnitudo rerum utilium in occulto iacentium inuitauit: ut historiam ex his ad utilitatem deberent proferre cōmunem. Harum itaq; quas prædixi causarum: duæ nouissimæ mihi etiam prouenerunt. Bellum nanq; quod inter Romanos & nos iudæos fuit: & qui actus ei quiq; finis accesserit: experimento ipse cognoscens narrare coactus sum: propter eos qui ueritatem in ipsa conscriptione corrumpunt. Præsens autem opus assumpsi: credens etiam dignum studium Græcis omnibus aperiri. Continebit itaq; omnem antiquitatem nostram & conuersationis ordinem ex hæbraicis litteris interpretatum: Dudum siquidem cum bella cōscriberem proposueram declarare qui fuerint in initio iudæi: & quibus sint usi fortunis: & per quem legislatorem sint eruditi hoc quod ad pietatem aliamq; uirtutis continentiam noscitur attingere: & q̄ longis pugnantibus temporibus: inuicti nonissime uenerint ad certamina Romanorum. Sed quoniam ingēs erat operis eius ordo & ualde perplexus in ipso libro diuidens disponensq; principia: atq; finem conscriptionem ipsam abbreviare tentauit. Tempore nanq; procedente secundum illud quod solet accidere grandia cogitantibus: mihi quoq; segnicies tarditasq; successit tantam arripiendi materiam in usum extraneæ quippe linguæ: & a nostra consuetudine peregrinæ. Erant autem qui me historię desiderio pro rebus talibus inuitarent: & præcipue horum omnium Epaphroditus uir qui uniuersas quidē diligere disciplinas: maxime autem rerum gestarum cognitione gauderet utiq; cum & ipse magnis rebus & multimodis causis interfuisset: & in omnibus mirabilem naturæ fortitudinem & immutabilem uoluntatem suæ uirtutis ostenderet. Huic enim uiro semper obediens qui utiliter & bene agentium cooperator existeret: ne uideret desidia potius q̄ optimo labore gaudere: ad hoc me protinus armaui. Illud quoq; super ea quæ iā dicta sunt nō transitorie cogitans: quia per hæc & de nostra prosapia aliquid tradere nostris uolui & de Græcis si quis eorū scire quæ nostra sunt uoluerit. Cōperi siquidem quomodo Ptolomeorū secundus rex maxime circa disciplinā & librorū collectionem studiū habēs in nostra præcipue lege opus suæ largitatis ostendit: & constituta eius festinauit græca uoce transferri Pontifex uero noster Eleazarus: nulli uirtute secundus non inuidit. ut prædictum regem hac utilitate priuaret: cui omnino restitisset: nisi patriæ nostræ congrueret: ut nihil bonorū eius remaneret occultum. Ideoq; mihi scilicet ipse conuenire putauit: ut magnanimitatem quidem pōtificis imitaret: & ut regie largitati similiter responderetur ab eis qui doctrine amatores esse noscuntur. Neq; enim ille omnem descriptionem a trāslatoribus accepit: quando ea tantummodo quæ legis sunt: hi qui ad explanationem missi fuerant Alexandriam tradiderunt: cum sint alia innumerata quæ p̄ factas litteras indicantur: uipote quinq; millium annorum historia ī istis exposita: & diuersæ quidē in his continentia sunt. multæ uero ciuitatum fortunæ: & fortia facta ducum: & mutabilitates conuersationum: quod totum ex ipsa historia præcipue poterit quilibet agnoscere. si eam uoluerit lectitare: in qua etiam reperitur: quomodo eis qui uoluntatem propriam non sequuntur: & ea quæ bene sancita sunt trāscendere non præsumūt omnia ad terminum fidei tendentia prospere paguntur: & honoris scēlicitas præbetur a deo. Quando uero recesserit aliqui ab huius diligentia ueritate: sūt eis oīa sub inopia: quæ uidebantur in abundantia cōstituta: & incalamitatem importabilem eis uertitur: quicquid quasi bonum agere festinabant. Iam itaq; eos qui lecturi sunt hos libros exoro: ut uoluntatem suam deo submittant: & legislatorem nostrum probent si naturam eius digne considerauit: & semper decētes actus uirtutis eius exposui: purā rōnem de illo custodiēs ab omni quæ refertur ab aliis turpitudine fabulæ licet ex longitudine temporis: & ætate uetustiore potuisset multam figmētorum fallaciam habere licentiam. Fuit enim ante ānos duo millia: In qua lōgitudine seculi neq; ipsorum deorum generationes poetarū: nisi forte hoīum actus aut leges dicere præsumperūt: integritatem uidelicet eorum quæ a me cōscripta sūt: procedēs sermo ordine proprio declarabit: Hoc facturum me in negotio isto proposui: ut nihil adiciam: nec iterum prætermittam. Quia uero pene omnia ex Moyses legislatoris sapientia apud uos pendere noscūtur: necesse mihi est pauca de illo prædicere ne qui legentium quærant: cur nostri sermo studium descriptionis habens de dictis & factis in tantam naturæ rationem processerit. Sciēdū itaq; quō legislator ille omnium rerum necessa-

rium iudicauit ut quisquis suam uitam bene gubernaturus & legem esset aliis positurus: dei primitus deberet considerare naturam: operamque eius mente contemplaretur: & eius exemplum imitaretur: & quantum esset uirtus hunc sequi tentaret. Neque enim uel ipsi legislatori fuit sufficiens mens: dum in ipsius utique contemplatione deficeret: nec eis qui conscripturi sunt pro causa uirtutis aliquis prosper euentus erit: nisi prae omnibus doceantur quia pater omnium & dominus deus existens & uniuersa respiciens: sequentibus se uitam foelicissimam praebet: a uirtute uero digredientes: maximis calamitatibus subdit. Hoc ergo docere desiderans Moyses suos ciues ac populos legis constitutionem non ab ore communi: nec a propriis placitis inchoauit: sed ad deum & mundi fabricam eorum mentes erigens & persuadens: quoniam creaturae terrenarum opus dei praecipuum homines sumus: dum habuisset eos iam ad pietatem obediens de rebus reliquis eis facillime persuasit. Alii namque legistatores fabulas sequentes humanoque delictorum confusionem potius in deos suos sacrilego sermone uerterunt & multam malignis peccandi licentiam praebuerunt. noster uero legislator summam uirtutem deum habere pronuncians. infudit hominibus ea participari: & eos qui taliter non saperent nec crederent: iussit inuitabiliter castigari. Secundum hoc ergo argumentum facere examinationem lecturos exoro. sic enim considerantibus nihil irrationabile dictum nihil ad maiestatem dei atque clementiam uidetur incongruum: Cuncta namque circa naturam rerum affectionem consonam habere noscuntur. alia quidem aperto uel simplici modo legislatore tangente. alia uero cum sua honestate allegorice proferente: quia quae clare dici proderat: haec manifeste declarauit. Volentibus autem etiam causas reque singulas considerare: contemplatio multa nimis: & ualde philosophica repitur. Quod ego nunc quidem dicere suppono: sed deo tempus praebente nobis post hoc opus tentabo conscribere. Conuertar autem ad rerum narrationem: reminiscens primitus eorum: quae de mundi fabrica Moyses dixit. Haec autem in sacris libris comperi ita conscripta.

Iosephi antiquitatis iudaicae liber primus incipit foeliciter.

De creatione caeli & terrae: & de operibus sex dierum: & requie diei septimi. CAPI. .I.

In principio creauit deus celum & terram: sed dum terra ad aspectum non ueniret: & profunditate tenebris celaretur: & spiritus dei desuper portaretur deus fieri iussit lumen: quo facto considerans omnem materiam: separauit lumen & tenebras: & aliam quidem rei nomen imposuit noctem: aliud uero uocauit diem: uel pere & mane appellans initium lucis & requiem. Et is quidem est primus dies: moyses autem eum unum esse dixit. Et licet sufficiat causam huius rei etiam nunc dicere: tamen quia pollicitus sum rationem causarum singularum seorsum tradere: illud ad huius rei interpretationem me necessarium est differre.

Post haec secunda die caelum super omnia collocauit: ipsumque ab aliis distinguens: in semetipso constitutum esse praecipit: & ei cristallum circumfigens: humidum eum: & pluuialem ad utilitatem quae fit ex terrae imbris: congrue fabricatus est. Tertia die statuit terram. circa eam mare diffundens. Ipsa uero die repete uires herba & semen de terra sunt orta. Quarta autem die ornauit caelum sole & luna: aliisque sideribus: motus eis tribuens atque cursus: quibus horarum distinctiones manifeste designarentur. Quinta die animalia natatilia & uolatilia: alia quidem in profundo alia uero in aere esse constituit: copulans ea ad communionem atque permixtionem causa proles profuturæ: & ut eorum natura multiplicari potuisset & crescere. Sexto uero die creauit quadrupedum genus: masculinum faciens atque foemininum: in quo et hominem finxit. Ita ergo mundum cunctum sex diebus & omnia quae in eo sunt facta Moyses ait. Septimo die deum ab operibus manuum suarum requieuisse dicens. Unde et nos eo die laboribus propriis uacare dignoscimur: eum sabbatum appellantes: quod nomen requiem haebraica lingua significat.

De plasnatione protoplastorum: & de plantatione paradisi: & de introductione Adam & Euae in ipsum. CAPI. .II.

Post septimam uero diem cepit de hominis natura moyses reddere rationem: ita dicens. Fecit deus hominem: puluerem de terra sumens: & in eum spiritum inspirauit & animam. Hic autem homo Adā uocatus est: quod nomen haebraica lingua significat rubeus: quoniam conspersa rubea terra factus est. Talis est. n. uirgo tellus & uera. Praesertauit quoque deus ad animam secundum genus foemininum masculinumque demonstrans: & his nomina imposuit: quibus et nunc uocantur. Videns ergo deus adā non habere societatem ad foeminam neque cohabitationem cum utique non esset delectatus autem in aliis animalibus quae copulata uidebantur: una dierum eo dormiente: auferens costam eius: finxit ei mulierem: & Adā sibi iunctam: cognouit de se fuisse plasmatam haebraica lingua mulier appellat. Nomen uero mulieris illius erat Eua: quod significat omnium uiuentium matrem. Dicitur autem deum etiam ad orientem plantasse paradysum omni germinatione florentem: in hoc enim esse & uitae plantationem: & aliam prudentiam: qua cognosceretur quid esset bonum: quid uero malum: & in hunc ortum introduxisse Adā & eius uxorem: praecipientem plantationum eos habere sollicitudinem. Rigatur uero ortus hic ab uno flumine: circa omnem terram undique perfluente. Hic in quattuor diuidit partes: & Phisō. quod nomen est unius: quod inundationem significat: ductus in Indiam: in pelago late diffusus.